

Quicksan Wet
natuurbescherming
ter plaatse van:

**Damhert
te Hoogeveen**

projectnummer

182377

Verantwoording

RAPPORT	
Type onderzoek	Quickscan Wet natuurbescherming
Locatie onderzoek	Damhert te Hoogeveen
Projectnummer	182377
Versie rapportage	1
Auteur	S. Nap BSc.
Controle en vrijgave	Ing. R.J.W. Huls
Paraaf vrijgave	
Datum	10 december 2018

OPDRACHTGEVER	
Naam	De Stijll B.V.
	Van Limburg Stirumstraat 19
	7901 AM Hoogeveen
Contactpersoon	Dhr. G. Reitsema

UITGEVOERD DOOR

Kantoor Zuidwolde
Industrieweg 20
7921 JP Zuidwolde
Tel: 0528 373 982

Info@ecoreest.nl
www.ecoreest.nl

Kantoor Appingedam
Opwierderweg 160
9902 RH Appingedam
Tel: 0596 633 355

Kantoor Almere
Transistorstraat 91-34
1322 CL Almere
036 82 00 397

DISCLAIMER

Dit rapport is het resultaat van een quickscan Wet natuurbescherming die is uitgevoerd ter plaatse van **Damhert te Hoogeveen**, in opdracht van **De Stijll B.V.**

Ten behoeve van de juiste interpretatie van dit rapport is het noodzakelijk te beschikken over de gehele rapportage, inclusief bijlagen.

Het rapport is ongeschikt voor toepassing in een juridische context indien:

- de paginanummering van het rapport onjuist of onvolledig is
- de bijlagen genoemd in de inhoudsopgave (deels) ontbreken
- het projectnummer in het rapport en op de bijlage niet overeenkomt

We stellen dit rapport alleen ter beschikking aan derden in geval van schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding en doelstelling.....	5
1.2	Scope.....	5
1.3	Kwaliteitsborging	5
1.4	Leeswijzer.....	6
2.	ONDERZOEKSLOCATIE EN NABIJE OMGEVING	7
2.1	Beschrijving onderzoekslocatie en directe omgeving.....	7
2.2	Beschrijving toekomstige plannen.....	10
2.3	Beschermde gebieden in de omgeving.....	11
2.3.1	Natura 2000.....	11
2.3.2	Natuurnetwerk Nederland.....	12
3.	NATUURWETGEVING	13
3.1	Soortenbescherming.....	13
3.2	Gebiedsbescherming	14
3.3	Zorgplicht	15
4.	METHODE	16
4.1	Literatuurstudie	16
4.2	Veldbezoek.....	17
5.	RESULTATEN	18
5.1	Vaatplanten.....	18
5.2	Vogels.....	18
5.3	Grondgebonden zoogdieren	19
5.4	Vleermuizen	21
5.5	Amfibieën en reptielen	21
5.6	Vissen	22
5.7	Overige soorten	22
6.	SAMENVATTING EN CONCLUSIE	23
6.1	Algemeen	23
6.2	Conclusie soortenbescherming.....	23
6.3	Conclusie gebiedsbescherming.....	23
6.4	Aanbevelingen en advies	24
6.5	Verantwoording	24
	GERAADPLEEGDE BRONNEN	25

Bijlage 1 Overzicht vrijgestelde soorten Drenthe

Onze rapportage is opgezet in kleur, om het u bij het lezen van het digitale document visueel aantrekkelijk te maken. Uiteraard kan het document ook op papier worden afgedrukt, waarbij we willen wijzen op de mogelijkheid om het document in zwart-wit af te drukken om kosten en toner te besparen.

1. Inleiding

In opdracht van De Stijl B.V. is door Eco Reest BV een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd ter plaatse van de Damhert te Hoozevee.

1.1 Aanleiding en doelstelling

Aanleiding tot het onderzoek is de geplande realisatie van vier walwoningen ter plaatse van de onderzoekslocatie en de daarmee samenhangende wijziging van het bestemmingsplan.

Doel van de quickscan Wet natuurbescherming is een beeld te krijgen van de aanwezige habitats en de voorkomende beschermde dier- en plantensoorten ter plaatse van de onderzoekslocatie.

1.2 Scope

In dit rapport is een quickscan Wet natuurbescherming beschreven. Hierin is onderzocht of er negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde soorten en zo ja, of nader soortgericht onderzoek noodzakelijk is.

Bij ruimtelijke ingrepen moet vooraf worden getoetst of schade op kan treden aan bestaande Natura 2000-gebieden. Indien er sprake is van “verslechtering of significante verstoring” of “significante gevolgen” op een Natura 2000-gebied is een vergunning nodig. Opgemerkt wordt dat deze rapportage geen verstorings- of verslechteringstoets of PAS-berekening bevat. In dit rapport is beoordeeld of significante effecten op Natura 2000-gebied verwacht kunnen worden en of er nadere toetsing met betrekking tot Natura 2000-gebieden noodzakelijk is.

1.3 Kwaliteitsborging

Eco Reest streeft naar een zo hoog mogelijk kwaliteit van onderzoek te leveren.

Eco Reest is samen met Gebouwen Inspectie Nederland een adviesbureau, gericht op advisering in relatie tot ruimte, gebouwen en ondernemen. Beide bedrijven beschikken over één kwaliteitssysteem dat wordt beheerd door Eco Reest Holding, gericht op het klantgericht leveren van kwalitatief hoogstaande diensten.

Eco Reest Holding BV is gecertificeerd volgens “NEN-EN-ISO 9001:2015”, voor het geven van milieukundig advies in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen en gebouwen met inbegrip van de uitvoering van gerelateerde onderzoeksactiviteiten op het gebied van bodemonderzoek en -sanering, ecologie, asbestinventarisaties, sloopbegeleiding, bouwkundige opnames en energieprestatie adviezen.

Eco Reest is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Als aangesloten adviesbureau zorgen we samen met de andere leden voor een betere borging van kwaliteit in de uitvoering van ecologisch onderzoek.

Naast kwaliteit is onafhankelijkheid van groot belang om onze opdrachtgever van dienst te zijn met het beste advies voor zijn vraagstuk. Wij merken dan ook op dat er geen functionele relatie bestaat tussen opdrachtgever en Eco Reest BV, hetgeen betekent dat het advies van Eco Reest onafhankelijk is van de belangen van de opdrachtgever en derden.

Eco Reest BV is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en maakt gebruik van een overkoepelende ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 9 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het vangen, bemachtigen en met het oog daarop opsporen van beschermde inheemse soorten (ontheffing FF/75A/2014/061, geldig tot 16 maart 2020).

Conform de eisen uit onze ethische code behandelt Eco Reest BV alle gegevens vertrouwelijk, waarvan wij kennisnemen als gevolg van de uitvoering van de werkzaamheden, behoudens in geval van wettelijke verplichtingen.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de locatie, omgeving en het ontwikkelingsplan beschreven. In dit hoofdstuk wordt tevens aangegeven welke beschermde gebieden in de directe omgeving aanwezig zijn. Hoofdstuk 3 bevat een samenvatting van de regelgeving uit de Wet natuurbescherming die hier relevant is. In hoofdstuk 4 worden de gebruikte onderzoeksmethoden beschreven. De resultaten van de toets aan de Wet natuurbescherming worden beschreven in hoofdstuk 5. In hoofdstuk 6 worden conclusies weergegeven en aanbevelingen gedaan. Besloten wordt met een overzicht van geraadpleegde bronnen.

2. Onderzoekslocatie en nabije omgeving

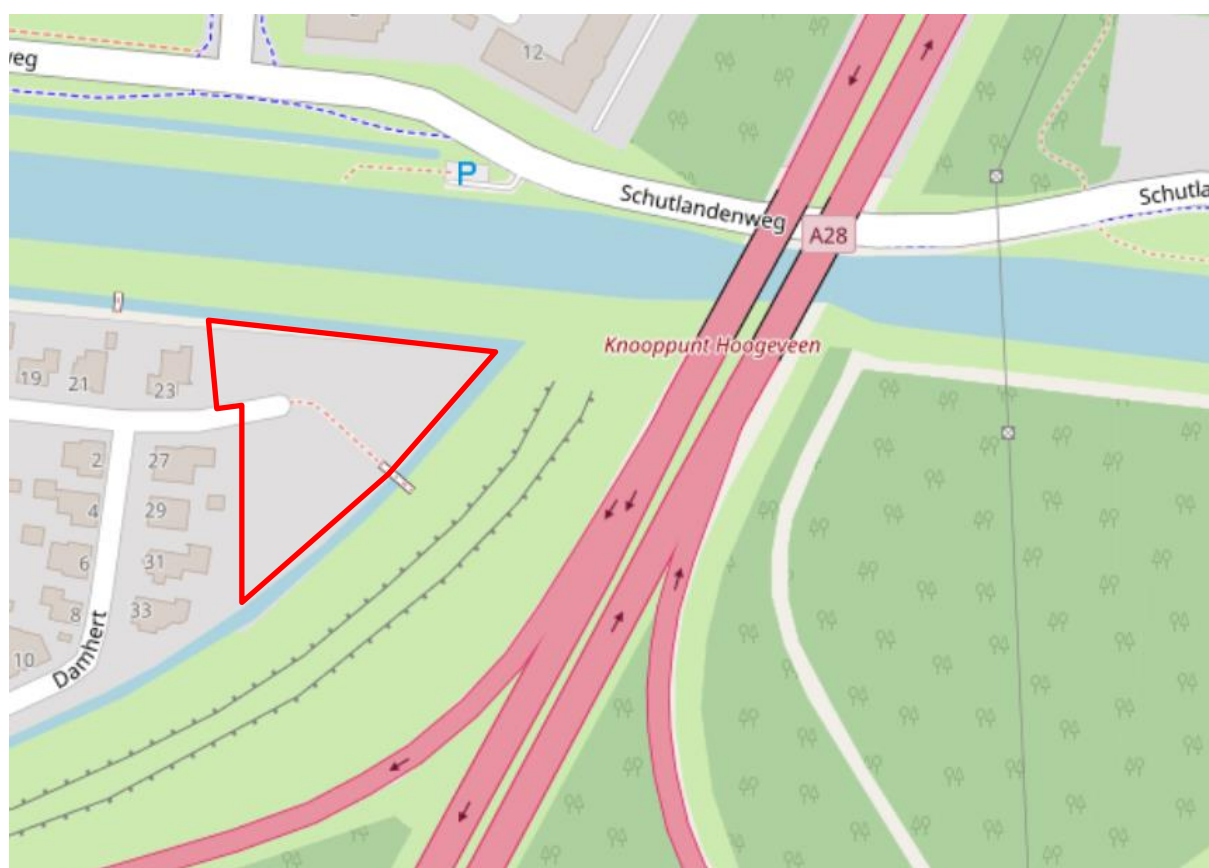
In dit hoofdstuk wordt de huidige en toekomstige situatie van de onderzoekslocatie beschreven en wordt een overzicht gegeven van de beschermde gebieden in de omgeving van de onderzoekslocatie.

2.1 Beschrijving onderzoekslocatie en directe omgeving

De onderzoekslocatie is gelegen aan de zuidelijke rand van de woonwijk 'de Erflanden'. Aan de oostzijde van de onderzoekslocatie ligt de A28, knooppunt Hogeveen. Aan de noordzijde van de onderzoekslocatie ligt het kanaal 'Hoogeveense Vaart'. De onderzoekslocatie betreft momenteel nog onbebouwd terrein.

In de nabije omgeving is veel groen aanwezig, bestaande uit struikgewas, heggen, verschillende boomsoorten, tuinen en landbouwgebied. Er bevindt zich een sloot rondom de onderzoekslocatie aan de noord-, oost- en zuidzijde. Vanaf het onderzoeksterrein kun je via een bruggetje naar het tegenovergelegen bosgebied

In onderstaande figuur 2.1 is de onderzoekslocatie aangegeven.

Figuur 2.1. Plangebied, rood omlijnd (bron achtergrondkaart: ArcGIS).

In figuur 2.2 tot en met 2.5 zijn overzicht foto's opgenomen van de onderzoekslocatie.

Figuur 2.2. Overzichtsfoto van de onderzoekslocatie, links op de foto gaan vier walwoningen gerealiseerd te worden.

Figuur 2.3. Overzichtsfoto van de locatie waar vier walwoningen gerealiseerd gaan worden, gezien vanuit westelijke richting.

Figuur 2.4. Overzichtsfoto van de locatie waar vier walwoningen gerealiseerd gaan worden, gezien vanuit oostelijke richting.

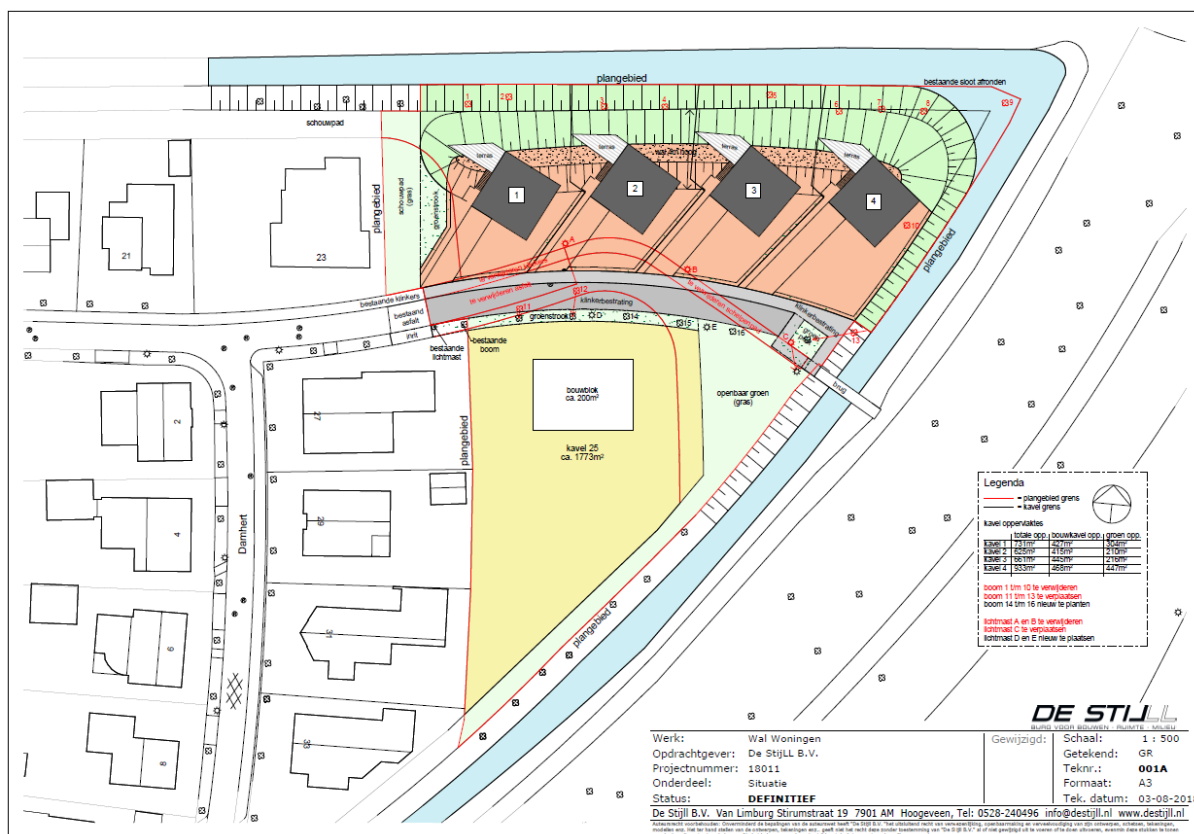
Figuur 2.5. Overzichtsfoto van de zuidzijde van de onderzoekslocatie.

2.2 Beschrijving toekomstige plannen

De opdrachtgever is voornemens vier walwoningen te realiseren binnen de onderzoekslocatie. Op figuur 2.6 is te zien waar de nieuwe woningen gerealiseerd gaan worden.

Ten behoeve van de werkzaamheden wordt er enkele bomen en struiken verwijderd. Deze bevinden zich aan de noordzijde van de onderzoekslocatie. Op de noordoost punt van de onderzoekslocatie zal een klein stuk grond worden afgegraven en bij de sloot betrokken worden.

De werkzaamheden staan gepland medio september 2019.

Figuur 2.6. Overzicht van de geplande nieuwbouw woningen aan de Damhert (bron: De Stijl B.V.).

2.3 Beschermde gebieden in de omgeving

2.3.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is gelegen ten zuiden van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, Dwingelderveld (zie figuur 2.7). De afstand tussen de onderzoekslocatie en dit Natura 2000-gebied bedraagt ruim acht kilometer.

Gelet op de afstand tot het gebied, de aard van het tussenliggende gebied (bebouwing, wegen, watergangen en landbouwgebied) de kernopgave van het gebied en de aard van de geplande ingreep wordt er geen onderzoek in het kader van gebiedsbescherming binnen de Wet natuurbescherming uitgevoerd (zie ook paragraaf 1.2 scope).

Gezien de kleinschaligheid van de werkzaamheden in het gebied en de grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied, wordt er geen significante toename in verkeer of stikstofuitstoot uit de woningen verwacht. Een toetsing in het kader van de PAS is daarom niet nodig. Een onderzoek in het kader van gebiedsbescherming binnen de Wet natuurbescherming maakt daarom geen deel uit van onderhavig onderzoek.

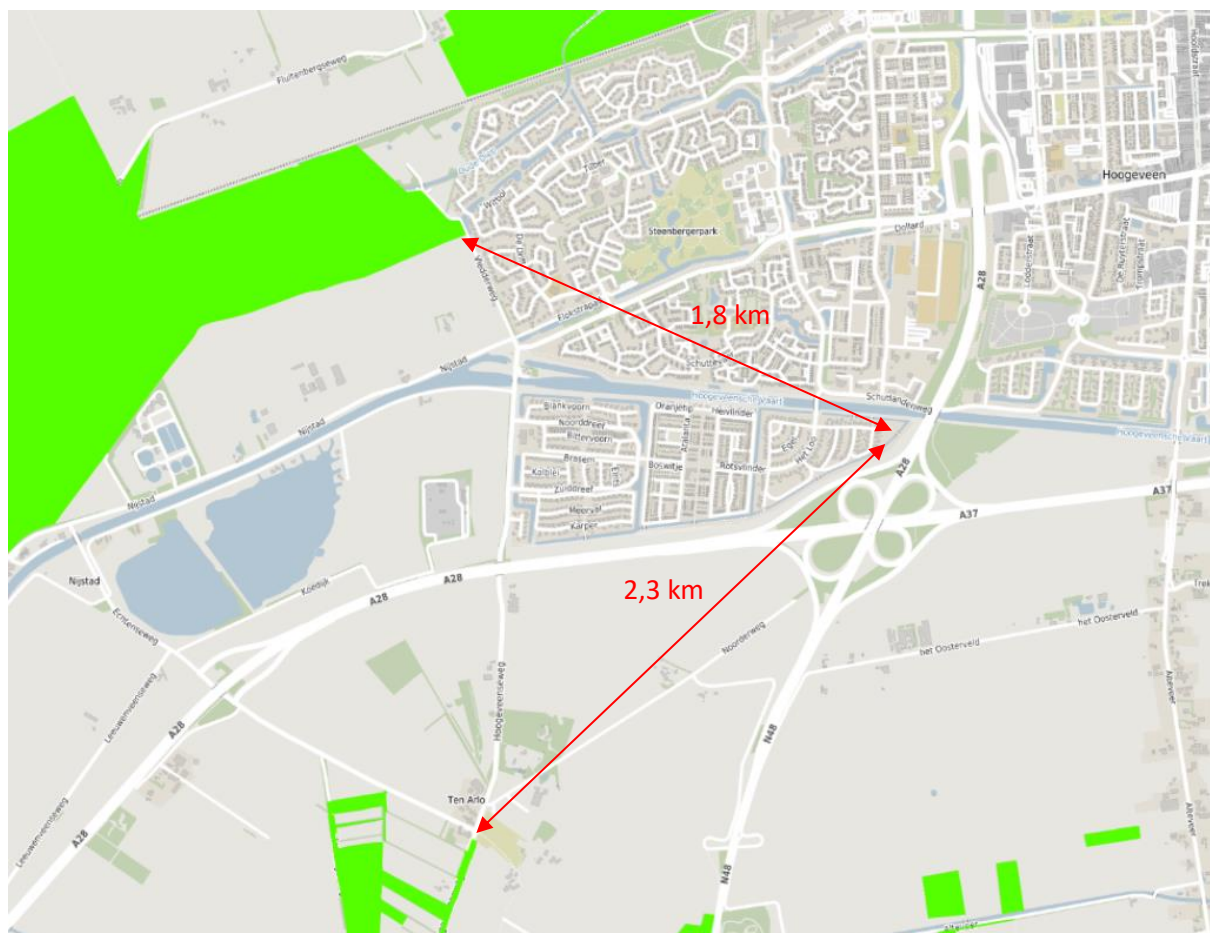

Figuur 2.7. De afstand tussen de onderzoekslocatie en het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (bron: Rijksoverheid).

2.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Op de kaart in figuur 2.8 is te zien dat in de directe omgeving van de onderzoekslocatie sprake is van verschillende gebieden uit de het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De dichtstbijzijnde beschermde gebieden liggen allemaal rond twee kilometer van de onderzoekslocatie, en betreffen bos- en landbouwgebieden. Deze gebieden zijn aangemerkt als NNN beheergebieden.

Daar er geen sprake is van aantasting van wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN is verder onderzoek naar invloeden op het NNN niet van toepassing.

Figuur 2.8. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het NNN (bron: provincie Drenthe).

3. Natuurwetgeving

In Nederland is de bescherming van soorten en gebieden geregeld in de Wet natuurbescherming. De provincies zijn bevoegd gezag met betrekking tot het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen voor soortenbescherming en vergunningen ten behoeve van gebiedsbescherming.

3.1 Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van dit verbod kan onder voorwaarden worden afgeweken met een ontheffing of een vrijstelling.

Binnen de Wet natuurbescherming wordt bij ruimtelijke ingrepen onderscheid gemaakt tussen Europees beschermde soorten (artikel 3.5 soorten) en nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 soorten). De lijst Europees beschermde soorten bestaat uit soorten die genoemd zijn in:

- Habitat Richtlijn bijlage IV onderdeel a
- Bijlage 2 verdrag van Bern
- Bijlage 1 verdrag van Bonn

Vogels

Ten aanzien van vogels is in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming het volgende opgenomen:

- Het is verboden van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk te doden of te vangen.
- Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te rapen en deze onder zich te hebben.
- Het is verboden vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk te storen.

Verstoren mag wel indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Bovenstaande houdt in dat de nesten van alle inheemse soorten zijn beschermd indien deze in gebruik zijn. Voor het verstoren van broedende vogels is een ontheffing nodig. Net als onder de Flora- en faunawet, zijn nestplaatsen van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Het betreft nesten van de boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw.

Overige soorten

Voor overige Europees beschermde soorten (uit bijlage IV, onderdeel a van de Habitatrichtlijn) is Artikel 3.5 van toepassing. Volgens dit artikel is het verboden Europees beschermde soorten:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- opzettelijk te verstoren;
- eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- planten opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

In de Wet natuurbescherming is een lijst met nationaal beschermde soorten opgenomen. Hierop is artikel 3.10 van deze wet van toepassing. Artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming houdt in dat het verboden is nationaal beschermde soorten:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- planten opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Provincies beslissen zelf voor welke soorten van deze lijst een vrijstelling geldt.

3.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000

Met de Wet natuurbescherming is de gebiedsbescherming van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. De beschermde gebieden uit de beide richtlijnen worden aangeduid als Natura 2000-gebieden.

In het aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied zijn zowel de te beschermen waarden van de Vogelrichtlijn- als het Habitatrichtlijngebied opgenomen. Dit zijn habitattypen of soorten die typerend zijn voor een bepaald gebied. Deze kwalificerende habitattypen en soorten zijn in het aanwijzingsbesluit opgenomen als zogenaamde instandhoudingsdoelen. Elk gebied is specifiek voor een of meer van deze instandhoudingsdoelen aangewezen. Met deze nationale deelverplichtingen wordt bijgedragen aan de Europese verplichting die beoogt het goede voortbestaan van deze natuurwaarden zeker te stellen.

Indien er sprake is van “verslechtering of significante verstoring” of “significante gevolgen” op een Natura 2000-gebied is een vergunning nodig. Deze wordt aangevraagd bij de provincie waar de ingreep plaatsvindt. De effecten op de beschermde waarden kunnen zowel direct als indirect (externe werking) zijn. “Extern” betekent zowel dat instandhoudingsdoelen beschermd moeten zijn tegen invloed van buiten het gebied als dat soorten die een levensfunctie buiten het gebied hebben, daar ook volledige bescherming genieten.

Bij het bepalen of de ontwikkeling negatieve gevolgen kan hebben, moet ook rekening gehouden worden met de overige ontwikkelingen in de omgeving van het beschermde gebied. Door een combinatie (cumulatie) van activiteiten kunnen namelijk ook negatieve effecten optreden. Hierbij wordt als richtlijn gehanteerd dat alleen plannen en projecten, waarover een definitief besluit is genomen, bij deze beoordeling worden betrokken.

Sinds 1 juli 2015 is de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) in werking getreden, waarin het beleid voor stikstofgevoelige natuurgebieden is geregeld. De PAS heeft betrekking op Natura 2000-gebieden waar stikstofgevoelige natuur aanwezig is. Als onderdeel van de PAS wordt met het rekenprogramma AERIUS bepaald of de stikstofdepositie door de voorgenomen plannen zodanig verandert dat een melding of vergunningsaanvraag bij de provincie nodig is.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland NNN is een samenhangend netwerk van gebieden met veel natuurwaarden. Het NNN moet voorkomen dat planten en dieren door isolatie van gebieden uitsterven en dat de Nederlandse biodiversiteit afneemt. In het NNN zijn opgenomen:

- Natura 2000-gebieden, bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden en (robuuste) verbindingen;

- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheersgebieden);
- grote wateren.

Voor het NNN geldt het toetsingskader van het Structuurschema Groene Ruimte 1995 (SGR). Dit is overgenomen in de Nota Ruimte. Deze nota stelt dat ruimtelijke ingrepen moeten worden getoetst op mogelijk negatieve effecten voor de aanwezige natuur- en landschapswaarden. Voor het hele NNN geldt een 'nee, tenzij beginsel'. Op grond hiervan dient directe of indirecte aantasting van bos- en natuurgebied waar mogelijk te worden voorkomen. Er is vrijwel altijd een compensatieverplichting in het provinciaal beleid opgenomen.

3.3 Zorgplicht

In artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming is een zorgplicht opgenomen. Deze geldt voor zowel soorten als gebieden. Dit houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. In artikel 1.11 is het als volgt verwoord:

De zorg houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt (...);

- a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,*
- b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of*
- c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zo veel mogelijk beperkt of ongedaan gemaakt.*

Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend.

4. Methode

4.1 Literatuurstudie

Voorafgaand aan het veldbezoek is gestart met een bureaustudie naar het voorkomen van flora en fauna ter plaatse van de onderzoekslocatie en de nabije omgeving. Deze bureaustudie heeft bestaan uit het opvragen van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) van de afgelopen tien jaar. Hierin is een overzicht gegeven van de ontheffingsplichtige soorten in de Wet natuurbescherming binnen een straal van ongeveer één kilometer rond de onderzoekslocatie. Deze staan weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 4.1. Beschermden soorten binnen één kilometer van het onderzoeksgebied.

Soort	Bescherming
<i>Grondgebonden zoogdieren</i>	
Eekhoorn	Wnb. art. 3.10
Steenmarter	Wnb. art. 3.10
<i>Vleermuizen</i>	
Gewone dwergvleermuis	HR IV
Laatvlieger	Bern II, HR IV
Watervleermuis	Bern II, HR IV
<i>Vissen</i>	
Grote modderkruiper	Wnb. art. 3.10
<i>Libellen</i>	
Sierlijke witsnuitlibel	Bern II, HR IV
<i>Vogels</i>	
Bonte vliegenvanger	Bern II, categorie 5
Boomklever	Bern II, categorie 5
Boomkruiper	Bern II, categorie 5
Gekraagde roodstaart	Bern II, categorie 5
Glanskop	Bern II, categorie 5
Groene specht	Bern II, categorie 5
Huismus*	Categorie 2
Huiszwaluw	Bern II, categorie 5
Koolmees	Bern II, categorie 5
Ooievaar*	Bern II, categorie 3
Pimpelmees	Bern II, categorie 5
Zwarte kraai	Categorie 5
Zwarte roodstaart	Bern II, categorie 5

*Nesten van vogels die behoren tot **categorie 1 tot en met 4** zijn **jaarrond** beschermd. Nesten van soorten die vallen onder categorie 5 zijn eveneens jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieve nestlocaties overblijven in de omgeving. Hoewel deze vogelsoorten vaak terugkeren naar de plaats waar zij het voorgaande jaar hebben gebroed, beschikken ze wel over voldoende flexibiliteit om zich elders te vestigen.

Verder is gebruik gemaakt van bestaande literatuur (verspreidingsatlassen en dergelijke). Er zijn geen gegevens aangekocht van bijvoorbeeld PGO's (Particuliere Gegevensbeherende Organisaties).

4.2 Veldbezoek

De uitvoering van het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 27 november 2018 en is uitgevoerd door mevrouw S. Nap van Eco Reest BV. Het veldbezoek heeft overdag plaatsgevonden. Tijdens de inventarisatie waren de weersomstandigheden als volgt: droog, bewolkt, windkracht 2 Bft en een temperatuur van 1 graad Celsius.

Het bezoek is erop gericht om te beoordelen of de onderzoekslocatie geschikte biotopen bevat voor beschermde dier- en plantensoorten. Hiervoor zijn de onderzoekslocatie en de nabije omgeving onderzocht op potentiële leef- en groeiplaatsen van beschermde dier- en plantensoorten.

5. Resultaten

Onderstaand zijn de resultaten van zowel het literatuuronderzoek als het veldbezoek weergegeven.

5.1 Vaatplanten

De NDFF maakt geen melding van beschermde vaatplanten binnen een straal van één kilometer rond de onderzoekslocatie. Het grootste gedeelte van de onderzoekslocatie bestaat uit een grasveld met jacobuskruid, madelief en paardenbloem.

Binnen de onderzoekslocatie zijn verschillende boomsoorten en struiken aangetroffen, waaronder: beukenhagen, berken (*Betula spec.*), els (*Alnus spec.*), moerascipres, wilgen (*Salix spec.*), wilde roos. Aan de waterkant staan onder andere: gele lis, kleine brandnetel, lisdodde en pitrus.

Een gedeelte van de struiken bleek tijdens het veldbezoek reeds gesnoeid. Voor aanvang van de werkzaamheden zullen aan de noordzijde van de onderzoekslocatie de bomen en struiken worden gekapt en verwijderd. Mede door het gebruik en beheer (regelmatig snoeien en maaien) worden er geen beschermde vaatplanten binnen de onderzoekslocatie verwacht.

5.2 Vogels

In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn de volgende broedvogels met jaarrond beschermde nesten bekend (NDFF): de huismus en de ooievaar. De soorten die uit het literatuuronderzoek naar voren kwamen zijn niet binnen de onderzoekslocatie aangetroffen. Ter plaatse van de onderzoekslocatie zijn geen jaarrond beschermde nesten waargenomen. Deze worden gelet op het ontbreken van geschikt habitat niet verwacht.

De huismus is een uitgesproken standvogel die zich meestal dichtbij de broedlocatie aanwezig blijft. De huismus komt veelal voor in gebieden met menselijke activiteit, in gebouwen, dorpen, steden en landelijk gebied. Het voorkeurs habitat bevindt zich op plekken waar menselijke bebouwing wordt afgewisseld met veel groenvoorzieningen. Het geschikte habitat van de huismus bestaat uit een combinatie van factoren, waaronder plekken voor nestgelegenheid, voedsel, dekking (groenvoorzieningen) en plekken voor stofbaden en drinkwater. Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen aangetroffen binnen en in directe omgeving van de onderzoekslocatie. Binnen de onderzoekslocatie staat nog geen bebouwing. Geschikte of potentiële nestlocaties zijn binnen de onderzoekslocatie niet aanwezig voor de huismus.

De ooievaar nestelt bij voorkeur op menselijke bouwsels. Ooievaars broeden op hoge plekken als bomen, schoorstenen, kerktorens, hoogspanningsmasten en houten platforms. Het leefgebied van ooievaar bevindt zich in extensief beheerde weilanden in veengebieden en uiterwaarden met een hoge waterstand. Tijdens het veldbezoek zijn geen ooievaars of aanwijzingen voor mogelijke nestplaatsen van de ooievaar aangetroffen. Er bevinden zich ook geen geschikte hoge plekken voor nestplaatsen van de ooievaar binnen de onderzoekslocatie. Aanwezigheid van nestplaatsen van de ooievaar zijn uitgesloten van de onderzoekslocatie.

Uit de NDFF kwam naar voren dat er een aantal vogels van categorie 5 in of in de omgeving van de onderzoekslocatie zijn waargenomen. Er zijn in (de omgeving van) het plangebied voldoende alternatieven aanwezig voor categorie 5 soorten. De nesten van deze vogels zijn dan ook niet jaarrond beschermd.

In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn gedurende het veldbezoek enkele vogelsoorten aangetroffen. Het betreffen onder andere de ekster, gaai, koolmees, merel, roodborst en zwarte

kraai. Tijdens het veldbezoek is tevens een nest in een van de bomen aan de zuidzijde van de onderzoekslocatie waargenomen. Het gaat hier om een nest van een ekster. Echter deze bomen blijven behouden, en deze nestlocatie zal dus niet verdwijnen.

Figuur 5.1. Een nest van een ekster in een van de bomen binnen de onderzoekslocatie (rood omcirkeld).

Opgemerkt wordt dat de bomen en struiken binnen de onderzoekslocatie in het broedseizoen geschikt zijn als broedlocatie voor diverse (niet jaarrond beschermde) vogelsoorten.

5.3 Grondgebonden zoogdieren

De NDFF maakt melding van de eekhoorn en steenmarter binnen een straal van één kilometer rond de onderzoekslocatie.

De eekhoorn is een echte boombewoner. Eekhoorns komen met name voor in bosgebieden, maar tevens in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bosgebied. Het voorkeurs habitat van de eekhoorn gaat uit naar een ouder bos, omdat het voedselaanbod en nestgelegenheid hier hoger is. De nesten bevinden zich vaak in boomtoppen en worden doorgaans zelf gebouwd, maar ook worden boomholten, oude kraaien- of eksternesten gebruikt (Zoogdiervereniging). Tijdens het veldbezoek zijn er geen eekhoorns of nesten van eekhoorns aangetroffen binnen de onderzoekslocatie. Gelet op het geringe aantal geschikte bomen binnen de onderzoekslocatie worden nesten van de eekhoorn er niet verwacht.

De steenmarter komt veelal voor in bebouwde gebieden en cultuurlandschappen. Door zijn grote aanpassingsvermogen kan de soort in vrijwel alle biotopen voorkomen. Toch geeft de steenmarter de voorkeur aan gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Een steenmarter kan binnen zijn leefgebied soms wel tientallen schuilplaatsen hebben, zoals in boomholtes, takkenhopen, dichte struwelen, zolders of kruipruimtes. Er zijn tijdens het veldbezoek

geen sporen van de steenmarter aangetroffen. Binnen de onderzoekslocatie bevinden zich geen geschikte verblijfplaatsen voor de steenmarter. Verblijfplaatsen van de steenmarter kunnen om deze reden worden uitgesloten van de onderzoekslocatie.

Tijdens het veldbezoek zijn sporen aangetroffen van de mol. Er zijn enkele molshopen aangetroffen in het grasveld, in het westelijke gedeelte van de onderzoekslocatie (zie figuur 5.2). De mol is niet aangewezen als beschermde diersoort in de Wet natuurbescherming.

Figuur 5.2. Aangetroffen molshopen binnen de onderzoekslocatie (rood omcirkeld).

Er zijn geen andere sporen aangetroffen van grondgebonden zoogdieren ter plaatse van de onderzoekslocatie. Hierbij wordt overigens opgemerkt dat sporen van kleine zoogdieren in vegetatie lastig zichtbaar zijn. Gelet op het habitatype zou de onderzoekslocatie en directe omgeving, onderdeel kunnen uitmaken van het leefgebied van algemene zoogdieren zoals diverse algemene muizensoorten.

De bovengenoemde en verwachte diersoorten zijn aangemerkt als vrijgestelde soorten of soorten die alleen onder de zorgplicht vallen waarvoor in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, onderhoud aan infrastructuur of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt. Dit houdt in dat in het kader van de Wet natuurbescherming geen ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden. Daarnaast worden populaties van bovengenoemde soorten niet in gevaar gebracht. Het zal voornamelijk gaan om verstoring van individuen.

5.4 Vleermuizen

In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn de volgende vleermuizen bekend uit de NDFF: gewone dwergvleermuis, laatvlieger en watervleermuis.

De gewone dwergvleermuis is een soort die veel in de bebouwde omgeving te vinden is. Jaarrond maken ze gebruik van gebouwen waarbij de verblijfplaatsen zich bevinden in spouwmuren, achter gevelbetimmering, daklijsten en vensterluiken, onder dakpannen, spleten en nissen in muren, et cetera. Paarverblijfplaatsen en verblijfplaatsen van individuele dieren worden ook wel in bomen aangetroffen.

De laatvlieger is een soort die voornamelijk in gebouwen wordt aangetroffen, in de spouwmuur, achter de betimmering, onder daklijsten of onder het lood rondom de schoorsteen. Laatvliegers worden zelden in vleermuiskasten aangetroffen. Kraamkolonies van de laatvlieger worden voor zover bekend alleen in gebouwen waargenomen. Over het algemeen zijn laatvliegers erg plaats- en gebiedstrouw.

Verblijfplaatsen van de watervleermuis kunnen worden aangetroffen in ooibossen en oeverbomen, of in afgelegen bossen en in stedelijke gebieden. Kraamkolonies worden voornamelijk gevormd in boomholtes en soms in vleermuiskasten en spleten in bruggen. Kraamkolonies worden zelden in gebouwen aangetroffen. Winterverblijven bevinden zich voornamelijk in grotten, bunkers en kelders maar worden ook in boomholtes aangetroffen. De watervleermuis jaagt hoofdzakelijk boven of in de buurt van water maar ook in bossen, parken en hoogstamboomgaarden (Dietz et al., 2011).

Verblijfplaatsen

Ter plaatse van de onderzoekslocatie is in de aanwezige bomen geen sprake van loszittende schorsdelen. Tevens zijn er geen holtes of gaten waargenomen in de bomen. Door het ontbreken van bomen van voldoende omvang ter plaatse van der onderzoekslocatie is de aanwezigheid van verblijfplaatsen voor vleermuizen uitgesloten.

Vliegroute

De sloot die langs de onderzoekslocatie loopt is een lijnvormig element en is hiermee een mogelijke vliegroute voor vleermuizen. De aanwezigheid van vliegroutes kan niet worden uitgesloten. Echter gezien de aanwezigheid van alternatieven in de directe omgeving zal het hier niet gaan om essentiële vliegroutes. Bovendien zullen bij de werkzaamheden geen vliegroutes worden aangetast.

Foerageergebied

Mogelijk maakt de onderzoekslocatie deel uit van het foerageergebied van in de omgeving voorkomende soorten vleermuizen. Daar de geplande werkzaamheden overdag plaatsvinden en de locatie en omgeving na ontwikkeling voldoende geschikt zullen blijven als foerageergebied is verder onderzoek naar het voorkomen van foerageergebieden van vleermuizen niet noodzakelijk.

5.5 Amfibieën en reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën of reptielen waargenomen ter plaatse van de onderzoekslocatie. Gelet op de aard van de onderzoekslocatie wordt het voorkomen van reptielen ter plaatse van de onderzoekslocatie uitgesloten.

In en rondom de sloot zullen zich verblijfplaatsen bevinden van algemeen voorkomende amfibieën (bijvoorbeeld bruine kikker, gewone pad en kleine water salamander).

De bovengenoemde en verwachte diersoorten zijn aangemerkt als vrijgestelde soorten waarvoor in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, onderhoud aan infrastructuur of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt. Dit houdt in dat in het kader van de Wet natuurbescherming geen ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden. Daarnaast worden populaties van bovengenoemde soorten niet in gevaar gebracht. Het zal voornamelijk gaan om verstoring van individuen.

5.6 Vissen

Uit gegevens van de NDFF komt naar voren dat de grote modderkruiper is aangetroffen binnen één kilometer van de onderzoekslocatie. Het merendeel van de beschermde vissoorten heeft grindbeddingen, grof zand en een betrekkelijk hoge stroomsnelheid nodig als habitat en paaigebied. De grote modderkruiper leeft daarentegen in wateren die relatief ondiep zijn, met een dikke modderlaag en een laag zuurstofgehalte. De waarnemingen van de grote modderkruiper zijn afkomstig uit een sloot ten oosten van de onderzoekslocatie en de A28. Het betreft een sloot die in verbinding staat met de Hoogeveense Vaart. Vanwege het ontbreken van watervoerende elementen binnen de onderzoekslocatie kan de aanwezigheid van de modderkruiper worden uitgesloten van de onderzoekslocatie.

5.7 Overige soorten

Uit gegevens van de NDFF komt naar voren dat de sierlijke witsnuitlibel is aangetroffen binnen één kilometer van de onderzoekslocatie. De drijvende bladeren van de waterlelie en gele plomp worden vaak als zitplaats gebruikt. Het betreffen voornamelijk bladeren die enkele meters van de oever liggen. Een kenmerkend beeld van mannetje sierlijke witsnuitlibel is dat hij op een waterlelieblad met zijn achterlijf regelmatig kaarsrecht omhoog zit. Jonge imago's die nog niet aan voortplanting toe zijn, houden zich verder van het water op in bomen en langs bosranden. Het grootste verspreidingsgebied van de sierlijke witsnuitlibel ligt rondom de Weerribben en de Wieden. In 2018 is de sierlijke witsnuitlibel daarnaast op veel nieuwe plekken in Nederland waargenomen (Vlinderstichting). Waaronder op zeshonderd meter ten noordoosten van de onderzoekslocatie in verschillende waterpartijen aan de rand van een woonwijk.

Op de noordoost punt van de onderzoekslocatie zal een klein stuk grond worden afgegraven en bij de sloot betrokken worden. Omdat het hier om een relatief kleine ingreep gaat aan het water zal de verstoring niet van invloed zijn op het mogelijke voorkomen van beschermde libellen. Bovendien wordt de sloot niet als geschikt habitat gezien voor de sierlijke witsnuitlibel. Vanwege de ondiepte van de sloot zullen waterlelie en gele plomp niet worden aangetroffen in de sloot. Daarnaast is er relatief weinig oeverbegroeiing aanwezig. Om deze redenen kan de sierlijke witsnuitlibel worden uitgesloten van de onderzoekslocatie.

Door het ontbreken van sleutelfactoren zoals waardplanten speelt onderhavig onderzoekslocatie geen cruciale rol voor plaatselijke beschermde vlinderpopulaties.

Tijdens het veldbezoek zijn geen algemene diersoorten uit de overige soortgroepen aangetroffen. Zeldzame, beschermde of Rode Lijstsoorten zijn niet aangetroffen tijdens het veldbezoek. Belangrijke reden hiervoor is dat ter plaatse geen geschikt habitat aanwezig is voor deze soorten.

De overige in de Wet natuurbescherming opgenomen ontheffingsplichtige soorten zijn dusdanig zeldzaam en grotendeels gebonden aan specifieke biotopen zoals heide, hoogveen, laagveen en beken, dat het onwaarschijnlijk is dat de onderzoekslocatie voor deze soorten een functie vervult.

6. Samenvatting en conclusie

6.1 Algemeen

In opdracht van de De Stijl B.V. is door Eco Reest BV een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd ter plaatse van de Damhert te Hoozeveen.

Aanleiding tot het onderzoek is de geplande realisatie van vier walwoningen ter plaatse van de onderzoekslocatie en de daarmee samenhangende wijziging van het bestemmingsplan.

Doel van de quickscan Wet natuurbescherming is een beeld te krijgen van de aanwezige habitats en de voorkomende beschermde dier- en plantensoorten ter plaatse van de onderzoekslocatie.

Het onderzoeksterrein heeft een oppervlakte van circa 6000 m² en bestaat uit een grasveld met enkele beukenhagen, stuiken, bomen en bosschages.

6.2 Conclusie soortenbescherming

Binnen de onderzoekslocatie zijn geen jaarrond beschermde nesten van vogels als beschreven in de Wet natuurbescherming aangetroffen. Daarnaast zijn er geen beschermde soorten of potentiële nest – of verblijfplaatsen voor beschermde soorten aangetroffen.

De overige te verwachten diersoorten zijn aangemerkt als vrijgestelde soorten waarvoor in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, onderhoud aan infrastructuur of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt. Dit houdt in dat in het kader van de Wet natuurbescherming geen ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden. Daarnaast worden populaties van bovengenoemde soorten niet in gevaar gebracht. Het zal voornamelijk gaan om verstoring van individuen.

In de bomen kunnen algemene vogelsoorten tot broeden komen. Alle in gebruik zijnde vogelnesten zijn beschermd. Voor het broedseizoen wordt geen standaard periode gehanteerd, van belang is of er een broedgeval aanwezig is. Globaal loopt het broedseizoen van vogels van 1 maart tot 1 september. Dit is afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden.

6.3 Conclusie gebiedsbescherming

De onderzoekslocatie is gelegen ten zuiden van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Dwingelderveld. De afstand tussen de onderzoekslocatie en dit Natura 2000-gebied bedraagt ruim acht kilometer. Gelet op de afstand tot het gebied, de kernopgave van het gebied en de aard van de geplande ingreep is er geen onderzoek in het kader van gebiedsbescherming binnen de Wet natuurbescherming uitgevoerd.

Daarnaast is de locatie gelegen buiten het Natuurnetwerk Nederland. Daar er geen sprake is van aantasting van wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN is verder onderzoek naar invloeden op het NNN niet van toepassing.

6.4 Aanbevelingen en advies

Nader onderzoek

Het kan worden uitgesloten dat er nestplaatsen en of verblijfplaatsen van beschermde soorten aanwezig zijn binnen de onderzoekslocatie. Nader onderzoek naar mogelijke nest- en verblijfplaatsen is daarom niet nodig.

Broedvogels

Opgemerkt wordt dat de bomen en struiken binnen de onderzoekslocatie in het broedseizoen tevens geschikt zijn als broedlocatie voor diverse (niet jaarrond beschermde) vogelsoorten. Alle in gebruik zijnde nesten zijn beschermd. Indien er geen kapwerkzaamheden plaatsvinden binnen het broedseizoen wordt er geen overtreding van de Wet natuurbescherming verwacht wat betreft nestlocaties voor vogels. Voor het broedseizoen wordt geen standaard periode gehanteerd, van belang is of er een broedgeval aanwezig is. Globaal loopt het broedseizoen van vogels van 1 maart tot 1 september. Dit is afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden.

Indien de werkzaamheden binnen het broedseizoen plaatsvinden moet voorafgaand hieraan de locatie worden vrijgegeven door een ervaren ecooloog. Indien bij de controle in gebruik zijnde nesten van vogels, of in aanbouw zijnde nesten worden aangetroffen moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot het nest niet meer in gebruik is.

Zorgplicht

Wij merken op dat te allen tijde de zorgplicht blijft gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend.

6.5 Verantwoording

De initiatiefnemer of opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eco Reest BV aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies indien gebruik wordt gemaakt van deelaspecten van deze rapportage, zonder verwijzing naar de volledige rapportage. Bovendien aanvaardt Eco Reest BV geen aansprakelijkheid voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en fauna.

Eco Reest BV
S. Nap BSc.

Geraadpleegde bronnen

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J. & Buys, J.C. (2016). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden. Leiden

Bij12, Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, versie 1.0, juli 2017.

Bij12, Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0, juli 2017.

Bij12, Kennisdocument Grote modderkruiper *Misgurnus fossilis*, versie 1.0, juli 2017.

Dietz, C.O., von Helversen & D. Nill (2011). *Vleermuizen, alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika*. De Fontein / Tirion Uitgevers B.V., Utrecht.

FloravanNederland.nl

Libellennet.nl

NDFF.nl ¹

RAVON.nl

SOVON.nl

Synbiosiys.alterra.nl

Vleermuis.net

Vleermuizenindestad.nl

Vlindernet.nl

Vlinderstichting.nl

¹ In dit rapport worden gegevens gebruikt welke (deels) afkomstig zijn uit de NDFF. Deze mogen niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Bijlage 1

Overzicht vrijgestelde soorten provincie Drenthe

Vrijgestelde soorten (artikel 3.10 eerste lid, onderdeel c) provincie Drenthe	
Zoogdieren	<p>Aardmuis (<i>Microtus agrestis</i>) Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>) Bunzing (<i>Mustela putorius</i>) Dwergmuis (<i>Micromys minutus</i>) Dwergspitsmuis (<i>Sorex minutus</i>) Egel (<i>Erinaceus europaeus</i>) Gewone bosspitsmuis (<i>Sorex araneus</i>) Haas (<i>Lepus europeus</i>) Hermelijn (<i>Mustela erminea</i>) Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>) Konijn (<i>Oryctolagus cuniculus</i>) Ondergrondse woelmuis (<i>Pitymys subterraneus</i>) Ree (<i>Capreolus capreolus</i>) Rosse woelmuis (<i>Clethrionomys glareolus</i>) Tweekleurige bosspitsmuis (<i>Sorex coronatus</i>) Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>) Vos (<i>Vulpes vulpes</i>) Wezel (<i>Mustela nivalis</i>) Woelrat (<i>Arvicola terrestris</i>)</p>
Amfibieën	<p>Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>) Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>) Kleine watersalamander (<i>Triturus vulgaris</i>) Meerkikker Pelophylax ridibundus (<i>Rana ridibunda</i>) Middelste groene kikker / Bastaardkikker (<i>Pelophylax klepton esculentus Rana esculenta</i>)</p>

MILIEU ADVIESBUREAU

Eco Reest

Advies vanuit een groen hart

